

**Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 258/2012 o provedbi
članka 10. Protokola Ujedinjenih naroda o vatrenom oružju,
utvrđivanju odobrenja za izvoz vatrenog oružja, mjera za uvoz i provoz
vatrenog oružja, njegovih dijelova i komponenata i streljiva,
s Konačnim prijedlogom zakona**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. alineji 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA ZAKONOM TREBA UREDITI TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Na razini Europske unije donesena je Uredba (EU) br. 258/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o provedbi članka 10. Protokola Ujedinjenih naroda protiv nezakonite proizvodnje i trgovanja vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta (Protokol UN-a o vatrenom oružju), utvrđivanju odobrenja za izvoz vatrenog oružja, mjera za uvoz i provoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i komponentata i streljiva (SL L94, od 30.03.2012.) – u daljnjem tekstu Uredba (EU) br. 258/2012.

Uredba kao akt Europske unije izravno je primjenjiva na području država članica, a učinkovita primjena iste podrazumijeva definiranje nadležnih tijela i postupaka kako to zahtijevaju članci Uredbe (EU) br. 258/2012. Sadržajno, predmetna Uredba ima u vidu provedbu članka 10. Protokola Ujedinjenih naroda protiv nezakonite proizvodnje i trgovanja vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta (Protokol UN-a o vatrenom oružju), utvrđivanju odobrenja za izvoz vatrenog oružja, mjere za uvoz i provoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i komponentata i streljiva, carinske formalnosti te administrativnu suradnju.

Uzimajući u obzir zakonodavstvo Republike Hrvatske i dovodeći isto u vezu sa sadržajem Uredbe (EU) br. 258/2012 hrvatski pravni sustav ovako definirane sadržaje poznaje u pravno institucionalnom okruženju Zakona o nadzoru prometa robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava („Narodne novine“ br. 80/13). Stoga je ocjena da osiguranje normativnih pretpostavki za primjenu Uredbe (EU) br. 258/2012 mora uzeti u obzir specifičnosti hrvatskog pravnog sustava te prekršajnih i kaznenih odredbi koje ono poznaje i primjenjuje. Ujedno napominjemo da Uredba (EU) br. 258/2012, sukladno uvodnoj izjavi br. 9, ne utječe na primjenu članka 346. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, koji se odnosi na bitne interese sigurnosti država članica. Naime Protokol UN-a o vatrenom oružju, a posljedično i ova Uredba, ne primjenjuje se na međudržavne transakcije ili prijenose unutar države u slučajevima kada bi primjena Protokola dovela u pitanje pravo država potpisnica da poduzmu mjere u interesu nacionalne sigurnosti u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda.

Svrha je ovoga Zakona, polazeći od nacionalnog zakonodavstva i prakse, odrediti nadležna tijela i postupke kako bi se u okviru pravnog sustava Republike Hrvatske osigurale

pretpostavke za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 258/2012. U tom pogledu, Zakonom se određuje svrha, nadležno tijelo i njegove nadležnosti, nadzor i prekršajne odredbe. Nadalje, Zakonom se definiraju postupanja nadležnog tijela, odnosno upućuje se na odgovarajuća procesna pravila relevantna za postupanje nadležnog tijela za provedbu Uredbe (EU) br. 258/2012.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 206. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog Sabora („Narodne novine“, broj 81/13) predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku radi usklađivanja s propisima Europske unije, odnosno radi provedbe Uredbe (EU) br. 258/2012.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Zakon o provedbi Uredbe (EU) br. 258/2012 o provedbi članka 10. Protokola Ujedinjenih naroda o vatrenom oružju, utvrđivanju odobrenja za izvoz vatrenog oružja, mjera za uvoz i provoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i komponenata i streljiva

I. UVODNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuje nadležno tijelo i zadaće nadležnog tijela za provedbu Uredbe (EU) br. 258/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o provedbi članka 10. Protokola Ujedinjenih naroda protiv nezakonite proizvodnje i trgovanja vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta (Protokol UN-a o vatrenom oružju), utvrđivanju odobrenja za izvoz vatrenog oružja, mjera za uvoz i provoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i komponenata i streljiva (SL L94, 30.3.2012.) – u daljnjem tekstu Uredba (EU) br. 258/2012.

Pojmovi

Članak 2.

Pojmovi u smislu ovog Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi u skladu s člankom 2. Uredbe (EU) br. 258/2012.

II. NADLEŽNO TIJELO I NJEGOVE NADLEŽNOSTI

Nadležno tijelo

Članak 3.

(1) Nadležno tijelo za provedbu Uredbe (EU) br. 258/2012 i ovoga Zakona je ministarstvo nadležno za gospodarstvo (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Pri provedbi ovoga Zakona Ministarstvo surađuje sa središnjim tijelima državne uprave nadležnima za poslove carinskog nadzora, unutarnjih poslova, vanjskih poslova i obrane.

Zadaće nadležnog tijela

Članak 4.

Ministarstvo za potrebe provedbe Uredbe (EU) br. 258/2012 obavlja slijedeće poslove:

1. izdaje odobrenja za izvoz, utvrđena u skladu s obrascem određenim u Prilogu II., Uredbe (EU) br. 258/2012, za izvoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva navedenog u Prilogu I. u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 258/2012;

2. savjetuje se bez odlaganja s nadležnim tijelima države članice ili država članica te potražuje odgovarajuće informacije ako se u zahtjev za izvoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti navodi da se vatreno oružje, njegovi dijelovi i bitne komponente nalaze u drugoj državi članici ili državama članicama u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 258/2012;

3. uzima u obzir sva odgovarajuća razmatranje prilikom odlučivanja o davanju odobrenja za izvoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) br. 258/2012;

4. obavještava nadležna tijela ostalih država članica o odbijanju, poništavanju, privremenoj obustavi, ukidanju ili djelomičnom ukidanju već izdanog odobrenja za izvoz te dostavlja konačnu procjenu na kraju razdoblja privremene obustave odobrenja za izvoz u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 258/2012;

5. savjetuju se s nadležnim tijelima država članica ili država članica koje su izdale odbijenice, poništenje, izmjene ili opozive odobrenja za izvoz prije donošenja odluke o izdavanju odobrenja za izvoz, a ukoliko odobrenje za izvoz odluče izdati, o tome obavještavaju nadležna tijela država članica uz odgovarajuće obrazloženje svoje odluke u skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 258/2012;

6. potražuje od zemlje uvoznice, u slučaju sumnje, potvrdu primitka poslane pošiljke vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti streljiva u skladu s člankom 13. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 258/2012;

7. potvrđuje primitak poslane pošiljke vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva na područje carinskog područja Unije na zahtjev treće zemlje izvoza koja je u trenutku izvoza stranka Protokola UN-a o vatrenom oružju u skladu s člankom 13. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 258/2012;

8. poduzima potrebne i razmjerne mjera koje omogućavaju nadležnim tijelima prikupljanje informacija o bilo kakvoj narudžbi ili transakciji u koju je uključeno vatreno oružje, njegovi dijelovi i bitne komponente streljiva u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 258/2012;

9. u suradnji s Europskom Komisijom poduzima sve odgovarajuće mjere za uspostavu izravne suradnje i razmjenu informacija među nadležnim tijelima s ciljem jačanja učinkovitosti mjera uspostavljenih Uredbom (EU) br. 258/2012 u skladu s člankom 19. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 258/2012;

10. obavještava Europsku Komisiju o zakonima i drugim propisima donesenim u provedbi Uredbe (EU) br. 258/2012 u skladu s člankom 21. Uredbe (EU) br. 258/2012.

Postupanje nadležnog tijela

Članak 5.

Prije izdavanja odobrenja za izvoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva, Ministarstvo provjerava da li su ispunjeni uvjeti za izvoz u skladu s člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 258/2012.

Članak 6.

(1) Odobrenje za izvoz sukladno članku 4. stavku 1. podstavku 1. ovoga Zakona izdaje Ministarstvo nakon zatraženog očitovanja Povjerenstva za davanje suglasnosti za izvoz i uvoz robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava, prijenos obrambenih proizvoda te pružanje usluga za robu vojne namjene (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

(2) Povjerenstvo čine predstavnici ministarstava nadležnih za obranu, unutarnje poslove, vanjske poslove, carinu i gospodarstvo.

(3) Ministarstvo ima obvezu čuvati sve informacije o vatrenom oružju i, ako je potrebno i izvedivo, njegovim dijelovima i bitnim komponentama te streljivu, koje su potrebne za praćenje i identifikaciju tog vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti i streljiva te za sprečavanje i otkrivanje nezakonitog trgovanja tim vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i bitnim komponentama te streljivom koje su predmetom izvoznog odobrenja najmanje dvadeset godina.

Članak 7.

Odobrenje za izvoz, ili uvozna dozvola ili uvozno odobrenje koje je izdala treća zemlja uvoznica, te popratna dokumentacija zajedno, za potrebe praćenja vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva, sadrži elemente u skladu člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 258/2012.

Članak 8.

Pojednostavljeni postupci za privremeni izvoz ili ponovni izvoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponentata te streljiva u skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 258/2012 omogućuju se primijeniti za postupke kako slijedi:

1. Ponovni izvoz vatrenog oružja nakon privremenog uvoza zbog stručne procjene, izložbe bez prodaje ili unutarnje proizvodnje zbog popravka, pod uvjetom da vatreno oružje ostaje u vlasništvu osobe s poslovnim nastanom izvan carinskog područja Unije te se ponovno izvozi toj osobi. Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za izvoz potrebno je priložiti samo izdanu i ovjerenu potvrdu nadležnog tijela (organizatora stručne procjene, izložbe ili popravka) sa popisom serijskih brojeva vatrenog oružja.

2. Ponovni izvoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva, ako se zadržava u privremenoj pohrani od trenutka ulaska na carinsko područje Unije pa do izlaska. Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za izvoz potrebno je priložiti samo izdanu i ovjerenu potvrdu nadležnog tijela kod kojeg se navedena roba zadržava na privremenoj pohrani sa popisom serijskih brojeva vatrenog oružja.

3. Privremeni izvoz vatrenog oružja radi stručne procjene, popravka i izložbe bez prodaje, pod uvjetom da izvoznik dokaže zakonito posjedovanje tog vatrenog oružja i izvozi ga u okviru carinskog postupka vanjske prerade ili privremenog izvoza. Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za izvoz potrebno je priložiti samo izdanu i ovjerenu potvrdu nadležnog tijela zemlje u koju se izvozi (organizatora stručne procjene, izložbe ili popravka) sa popisom serijskih brojeva vatrenog oružja.

Članak 9.

(1) Ministarstvo će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za izvoz iz članka 4. podstavka 1. ovoga Zakona nakon uskraćenog zatraženog očitovanja Povjerenstva na podneseni zahtjev u skladu s člankom 11. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 258/2012.

(2) Protiv rješenja iz članka 4. točke 1. ovoga Zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

III. NADZOR

Članak 10.

(1) Nadzor nad izvršavanjem obveza iz ovoga Zakona provodi Ministarstvo u suradnji s drugim tijelima koja sudjeluju u postupku izdavanja odobrenja te drugim nadležnim tijelima.

(2) U slučaju utvrđenih nepravilnosti Ministarstvo će o istima obavijestiti nadležna tijela radi daljnjeg postupanja.

Članak 11.

(1) Tijekom provođenja nadzora, nadzorno tijelo iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona poduzima potrebne i razmjerne mjere koje omogućavaju nadležnim tijelima prikupljanje informacija o bilo kakvoj narudžbi ili transakciji u koju je uključeno vatreno oružje, njegovi dijelovi i bitne komponente streljiva u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 258/2012,

(2) Nadzorna tijela iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona dužna su se pridržavati odredbi vezanih za povjerljivost i tajnost podataka te osoba koje su podvrgnute nadzoru u skladu s člankom 19. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 258/2012.

Članak 12.

Carinski nadzor i carinske formalnosti nad provedbom Uredbe (EU) br. 258/2012 i ovoga Zakona obavlja Ministarstvo financija, Carinska uprava u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 258/2012.

IV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 13.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- odobrenje za izvoz ili drugi dokument dobiven temeljem ovoga Zakona prenese na drugu osobu ili ga koristi suprotno propisanoj proceduri u ovom Zakonu i Uredbi (EU) br.258/2012,
- u roku od 15 dana nakon izvršenog izvoza, pisanim putem ili putem elektroničke pošte ne izvijestiti Ministarstvo o izvršenom izvozu, te ne priloži dokumentaciju temeljem koje je izvršen izvoz,
- ne poštuje rokove i uvjete pod kojima su odobrenja za izvoz izdana.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako u obavljanju carinskih formalnosti postupi suprotno odredbama Uredbe (EU) br. 258/2012.

(3) Za prekršaje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna.

V. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 14.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Člankom 1. Konačnog prijedloga Zakona određuje se da je predmet donošenja Zakona provedba Uredbe (EU) br. 258/2012. Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o provedbi članka 10. Protokola Ujedinjenih naroda protiv nezakonite proizvodnje i trgovanja vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom, kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta (Protokol UN-a o vatrenom oružju), utvrđivanju odobrenja za izvoz vatrenog oružja, mjera za uvoz i provoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i komponentata i streljiva.

Uz članak 2.

Člankom 2. Konačnog prijedloga Zakona određuje se jednako značenje pojmova uporabljenih u Zakonu s pojmovima koji se navode u Uredbi (EU) br. 258/2012.

Uz članak 3.

Člankom 3. Konačnog prijedloga Zakona određuje se nadležno tijelo za provedbu odredbi Uredbe (EU) br. 258/2012 kao i središnja tijela državne uprave koja surađuju u izvršenju s nadležnim tijelom.

Uz članak 4.

Člankom 4. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuju se poslovi nadležnog tijela, odnosno poslovi koje tijelo obavlja s posebnim obrazloženjem da odobrenje za izvoz, utvrđena u skladu s obrascem određenim u Prilogu II., Uredbe (EU) br. 258/2012, za izvoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva navedenog u Prilogu I. je posao nadležnog tijela.

Uz članak 5.

Člankom 5. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se obveza nadležnog tijela da provjeri da li su ispunjeni uvjeti za izdavanje odobrenja za izvoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva sukladno Uredbi (EU) br. 258/2012.

Uz članak 6.

Člankom 6. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se postupanje nadležnog tijela da izdaje odobrenje za izvoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva na temelju suglasnosti Povjerenstva za davanje suglasnosti za izvoz i uvoz robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava, prienos obrambenih proizvoda te pružanja usluga za robu vojne namjene. Istim člankom određen je sastav Povjerenstva, kao što je istim člankom utvrđena obveza čuvanja svih informacija o vatrenom oružju i, ako je potrebno i izvedivo, njegovim

dijelovima i bitnim komponentama te streljivu, koje su potrebne za praćenje i identifikaciju tog vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva.

Uz članak 7.

Člankom 7. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se elementi koje propisuje Uredba (EU) br. 258/2012, a odnose se na odobrenje za izvoz, uveznu dozvolu ili uvezno odobrenje koje je izdala treća zemlja uvoznica.

Uz članak 8.

Člankom 8. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se primjena Uredbe (EU) br. 258/2012 na pojednostavljene postupke za privremeni izvoz ili ponovni izvoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i bitnih komponenti te streljiva.

Uz članak 9.

Člankom 9. Konačnog prijedloga Zakona određuje se obveza nadležnog tijela da odbije rješenjem zahtjev za izdavanje odobrenja za izvoz iz članka 4. stavka 1. podstavaka 1. ovoga Konačnog prijedloga Zakona temeljem uskraćivanja suglasnosti Povjerenstva za davanje suglasnosti za izvoz i uvoz robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava, prijenos obrambenih proizvoda te pružanja usluga za robu vojne namjene. Također utvrđuje se da žalba na rješenje o odbijanju zahtjeva nije dopuštena uz mogućnost pokretanja upravnog spora.

Uz članak 10.

Člankom 10. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se kada se nadzor obavlja i koje nadležno tijelo provodi nadzor nad izvršavanjem obveza iz ovog Zakona i Uredbe (EU) br. 258/2012, kao i obvezi nadležnog tijela da u slučaju utvrđivanja nepravilnosti izvršiti druga nadležna tijela radi daljnjeg postupanja.

Uz članak 11.

Člankom 11. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se koje radnje može poduzimati nadležno tijelo prilikom provođenja nadzora kao i pridržavanja prilikom nadzora odredbi vezanih za povjerljivost i tajnost podataka te osoba koje su podvrgnute nadzoru u skladu s Uredbom (EU) br. 258/2012.

Uz članak 12.

Člankom 12. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se da provedbu carinskog nadzora i carinskih formalnosti nad provedbom Uredbe (EU) br. 258/2012, provodi Ministarstvo financija, Carinska uprava Republike Hrvatske.

Uz članak 13.

Člankom 13. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se sankcije, prekršajna odgovornost, osoba iz članka 2. točke 7. Uredbe (EU) br. 258/2012, na povrede ove Uredbe, s ciljem kako bi se provele sve potrebne mjere kako bi se osiguralo provođenje ove Uredbe.

Uz članak 14.

Člankom 14. Konačnog prijedloga Zakona određuje se stupanje na snagu Zakona. Činjenicu da Konačni prijedlog Zakona stupa na snagu prvog dana od dana objave u Narodnim novinama obrazlaže se na način da je i samo donošenje Zakona predloženo po hitnom postupku iz razloga kašnjenja u implementaciji Uredbe (EU) 258/2012 od 14. ožujka 2012. godine.